

доступно далеко не каждому, но именно это выпадение и можно назвать настоящей удачей. Но как пережить подобную удачу, не превращается ли ничем не обладающий человек в ничто, в пустоту? Одна известная доктрина полагает, что такое превращение должно быть целью всякого разумного существа, стремящегося к успеху, ибо только несуществование поистине неуязвимо.

Полностью состоявшийся неудачник не использует оправданий и не имеет иллюзий относительно своей миссии, он спокоен, хладнокровен и удовлетворен. Он не без оснований полагает, что лишь ему известна истина бытия, если последнее таковой вообще обладает. Проигравший – это единственный человек, который способен принять и реализовать присутствие, причем, именно своим собственным не-присутствием, своей невовлеченностью в событийность, историчность и социальность. С этой точки зрения, проигрыш и неудача, потеря и опоздание – есть то, к чему должен стремиться каждый человек. В свою очередь, выигрыш, победа, достижение, т.е. все, что делает нас слабее – это испытание нашей стойкости, которое следует достойно пережить. Нас унижает удача, наш успех убивает все, что нам дорого, ничто не гарантирует существования процветающего субъекта. Только поражение раскрывает человеку его подлинность. Лишь ставка на аутсайдера в этих бесконечных, давно опостылевших гонках, способна придать им хоть какой-нибудь смысл.

Кривець Л.В.

Кандидат філософських наук, доцент

Військова академія м. Одеса

СОЦІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ПОСТМОДЕРНУ

Світ ХХІ ст. на перший погляд здається таємничим і незвіданим, проте постмодерністський хаос фрагментарних осколків смислів і логічних схем проявляє деяку примітивну впорядкованість, нав'язує себе всім сучасним суспільствам під ім'ям глобалізації. Які ж загальні властивості більшості глобалістських концепцій?

1. Всеосяжність і комплексність змін.

Перш за все, теорія глобалізації підкреслює, що головний акцент має бути зроблений не на розгляді окремих «траєкторій» соціокультурних змін в тих чи інших сферах, а на взаємодії цих змін між собою, їх переплетенні і взаємодоповненні

2. Протиставлення глобального і локального в галузі культури.

Інший аспект глобалізації ґрунтується на розгляді тісного зв'язку макро і мікрорівневих соціальних змін. Важливою особливістю глобалізації стає те, що вона проникає в самі глибини соціальних структур, перетворюючи їх на носіїв нових сенсів. Нові глобальні реалії радикально видозмінюють навіть найбільш консервативні і стійкі структури соціальної свідомості та поведінки. При цьому процес «відмови» від «старого» йде швидко, рішуче, а «нове» володіє, на думку прихильників цієї теорії, завідомою перевагою, оскільки воно «глобальне». З цього випливає, що це «глобальне» набуває статусу вищої нормативної цінності.

3. Множинність квазі-гібридів в галузі культури.

Теорія глобалізації радикально змінює наше уявлення про культуру, яка перш розглядалася переважно як щось або успадковане, або навіяне «згори» і «поширюване в масах». У нових умовах культура стає результатом бурхливого процесу «конфліктності» (*politicized contestation*), що приводить до виникнення різноманітних глобальних і локальних «соціокультурних гібридів» з притаманним їм вельми коротким періодом напіврозпаду, нестабільністю, невідповідністю традиційному контексту.

4. Скасування національно-державного чинника.

Теорія глобалізації послідовно виступає проти соцієталізму, одного боку, і націоналізму - з іншого. Що стосується останнього, то в поняття «націоналізм» відтепер включаються такі феномени, як національні держави-країни, національні культурні традиції, національні типи свідомості і т.д.

5. Громадянське суспільство.

Своєрідний поворот отримує тема «громадянське суспільство» у зв'язку з додатком до неї теорії глобалізації. Процес інтерналізації цінностей і ціннісних орієнтації призводить до того, що регулятивно-нормативна функція суспільства суттєво видозмінюється, а раніше відторгнені громадянським суспільством «примордіальні» (*primordial*) феномени, що проявляють себе в контексті етнічного початку, раси, статі, займають все більш важливе положення в глобалістичних процесах й інститутах.

6. Нова концепція раціональності.

Раціональність в глобальному сенсі розуміється, насамперед, як свобода самовираження різноманіття, що і знаходить свій частковий прояв в «теорії мультикультуралізму», тобто у визнанні домінування принципу повної мозаїчності культурної «карти» тієї чи іншої регіональної або професійної групи.

7. Зміцнення мережевої структури сучасних суспільств.

Традиційні вертикальні зв'язки поступаються місцем мережевим горизонтальним структурам. Глобалізація, яка призводить до виникнення численних спільнот на локальному рівні, стимулює всесвітні зв'язки цих

співтовариств по горизонталі. Мережеві горизонтальні зв'язки стають самодостатніми, причому «мережі» виникають на всіх рівнях, що призводить до різкого зниження вертикальних процесів у політиці, економіці та культурі.

Таким чином можна стверджувати, що соціальне управління в умовах постмодерну повинно враховувати своєрідність сучасного культурно – історичного глобалістичного контексту.

Лавринович Олена Анатоліївна

*Кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії та педагогіки
Національного транспортного університету
м. Київ*

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІСЛАМОЗНАВЧОЇ ШКОЛИ

Дослідження ісламу в усій множині його смислів і проявів – це завдання, до якого тільки приступила вітчизняна релігієзнавча спільнота. Мусимо визнати, що в Україні ніколи не панували часи, аж надто сприятливі для ісламознавчих розвідок. Поодинокі студії видатних арабістів і сходознавців кінця ХІХ ст. згодом поступилися місцем ідеологічно конформістським працям радянської доби, а внутрішня політика радянського уряду, спрямована на знищення ісламської культури, опосередковано вплинула на напрям та інтенсивність сходознавчих досліджень в подальшому. Не дивно, що протягом останніх десятиліть (аж до кінця ХХ ст.) ісламознавчий сектор в українській науці презентували лічені постаті. Ситуація почала змінюватися на краще лише в роки незалежного буття України із відродженням ісламу в АР Крим та долученням країни до глобальних світових процесів. Актуалізація ісламознавчих розвідок у вітчизняному релігієзнавстві зумовила проблему становлення та розвитку національної школи ісламознавства. В цьому зв'язку уявляється важливим узагальнити доробок у цій сфері.

Першим, хто намагався втілити в життя проект створення вітчизняного сходознавчого центру та визнання сходознавства як окремого наукового напрямку на державному рівні, був видатний український вчений Агатангел Кримський (1871-1942 рр). Проте політичні реалії не дали змоги реалізувати намічене повною мірою. Вченим зроблено непересічний внесок у розвиток наукового дослідження першоджерел та еволюції головних релігійно-філософських течій ісламу, а в його творах, які не втратили наукового значення